

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XV. évfolyam. 436. szám

Péntek, 1959. március 20.

4 oldal, 20 ban

A városi néptanács VIII. rendes ülésének az összehívására

A néptanácsok szervezésére és működésére vonatkozó 6/1957 számú törvény 9. szakasza, valamint az Arad-vidéki néptanács végrehajtó bizottságának 1959. március 11-i 25. számú rendelete alapján

Meghívjuk

az Arad-vidéki néptanács összes képviselőit, az 1959. március 28-án délután 16 órakor a városi néptanács dísztermében (Köztársaság útja 75) megtartandó VIII. rendes ülésére.

Napirend

1. Községüzemeltetési kérdések elemzése.

Arad, 1959. március 16.

Elnök:

Irimie Simandan

Titkár:

Ilie Micla

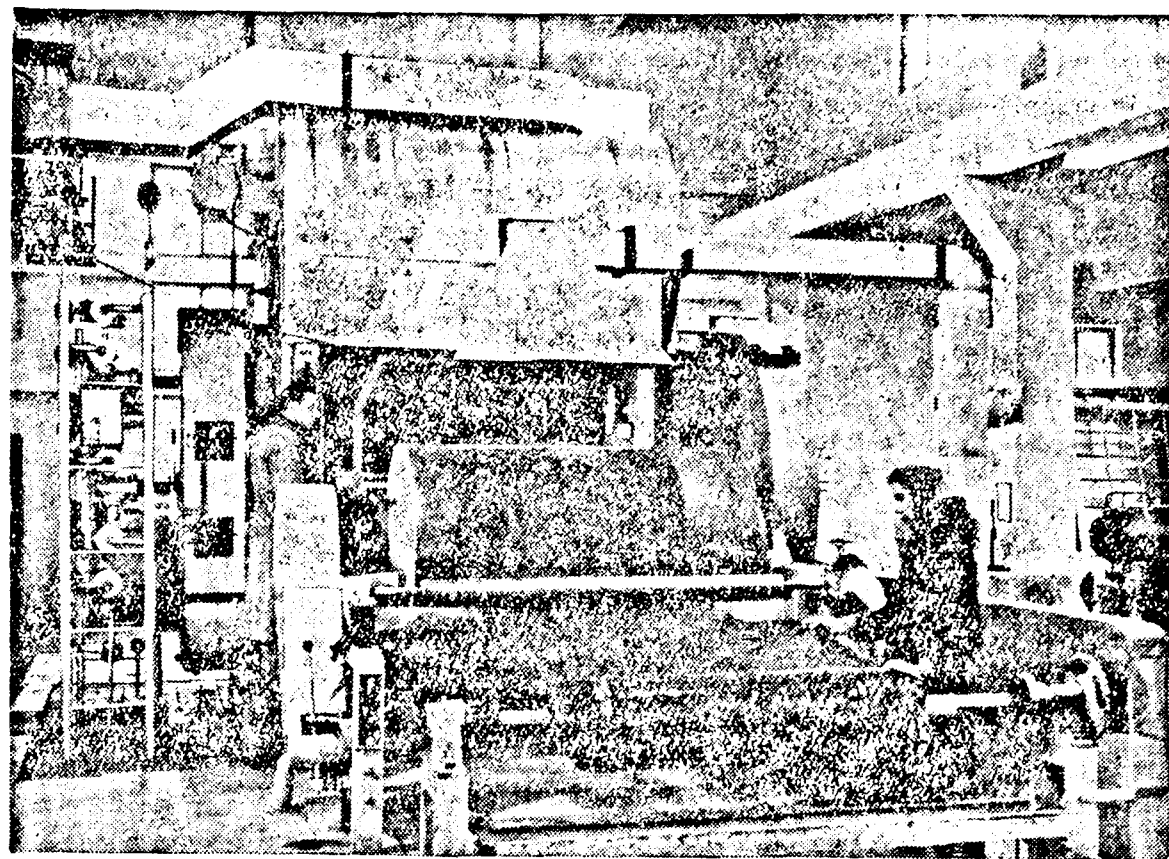
Vasutasaink újabb sikerei

Az aradi CFR fűtőház, az állomás, valamint a vagonfelülvizsgáló osztály dolgozói tovább folytatják fűtőanyag megtakarítási kezdeményezéseiket. Így március első hét napján az Arad-Piski útvonalon összesen 8 szerelvényt vontattak többterheléssel. A nyolc szerelvényből a legtöbbet összesen 1260 tonnát vontattak és mások.

16 tonna szén takarítottak meg

A CFR fűtőházban ez év elején alakult meg a 3-as számú IMSz brigád. Tagjai Mocuta Gheorghe, Bej Ilie, mozdonyvezetők és Lascu Gheorghe, valamint Gabor Nicolae fűtők. A nemrég alakult IMSz brigád tagjai februárban 16 tonna szén takarítottak meg és — mivel mellékvonalon dolgoznak — Szentannánig mindig többterheléssel vontattak.

A temesvári „Dermatina” kémiai gyár. A képen: a gyár egy nagy teljesítőképességű műanyag hengerlő gépe munka közben

MÁJUS 1. TISZTELETÉRE Üzemeinkből-gyárainkból jelentik

Munkások, mérnökök, technik usok gyűjtik össze javaslataikat és tömörítik értékes kötelezettségvállalásukba. E kötelezettségvállalások május elseje méltó köszöntésére hang zanak el azért, hogy minél kiválóbb munkasikerrel köszöntsek a munk áosztály nemzetközi ünnepnapját.

A Dimitrov gyár előkészítő részlegén

A napokban röpgyűlésen vitatták meg az előkészítő részleg dolgozói azokat a kötelezettségvállalásokat, amelyek a csoportok, IMSz-brigádok tagjai részéről hangzottak el. Így a többi között az előkészítő részleg vállalták, hogy tíz billenő vagonnal

többet gyártanak és jelentős fém-megtakarítást érnek el. Ezenkívül a dolgozók egyöntetűen elhatározták, hogy május elseje méltó megünneplésére egy személyvagonnal és tíz pár autóbussz hosszattalóval gyártanak többet. Számos más kötelezettségvállalás is elhangzott, egyebek

között az is, hogy a különböző kiadások terén 29.100 lej takarítanak meg.

Majláti levelezőnk írja!

Földbe került a dughagyma

A majláti kollektivisták 20 hektár hagyma termesztésére kötötték szerződést. A tervben előirányzott területnél 7 hektárral több hagymát ültettek a majlátiak. Már az első tavaszi napon hozzálátottak a dughagymák ültetéséhez. Gyors ütemben haladt a munka. A hagymaföldhöz érkezett kocsikat pillanatok alatt lerakták és kiürítették a dughagymás zsákokat. A fűrészeknek sok hagyma jutott, amit szaporán dugdosnak a fekete, porhanyós földbe. A hagymaültetés élen-

járó Szemerendi Pál brigádjának tagjai, akik elsőként fejezték be munkájukat. Másodiknak Bezdán László brigádja fejezte be a hagymaültetést.

Bőséges termés biztosításáért

A kollektív gazdaság vezetősége megkülönböztetett figyelmet fordított ebben az évben a vetőmagvak kellő kiválasztására és előkészítésére. Idejében továbbították a minta magvakat a kísérleti laboratóriumba és a földbe csak a tanácsolt gabonafajtákat vetették el. Elküldték már a kukoricamintákat is és várják az eredményt, hogy kellő időben, gondosan előkészített kukorica kerüljön a földbe.

A gazdaságban azonban nem csupán a jól gondozott vetőmagokkal biztosítják a bőséges termést, hanem a vetés további gondos ápolásával is. Az első tavaszi napokat kihasználva a buzavetésre műtrágyát szórta a kollektivisták. Az esős időben ez a munka félbemaradt, de most ismét folytatják. Eddig 20 tonna műtrágyát szórta a buzavetésre.

Libus Piroška, levelező

Lapunk negyedik oldalán:

★ A RAPACKI: A SZOCIALISTA TÁBOR ÖSSZEFORROTTSA GA ES FEJLŐDÉSE A HALADAS LEGFOBB MOZGÁTO ERE JE

Gyorsítani kell a tavaszi mezőgazdasági munkákat!

Rajonunk dolgozó parasztja kihasználva a februárvégi kedvező időjárást, megkezdte a tavaszi vetési munkákat. Sorra érkeztek a hírek, hogy ebben, vagy abban a kollektív gazdaságban hozzálátottak a tavaszi árpa, zab, cukorrépa, napraforgó vetéséhez. Ez mind biztositja, hogy dolgozó parasztjaink a pártalapszervezetek irányításával felismerve az 1959-es év termésnövelésének fontosságát, tudják, hogy ezt elsősorban az idejében végzett vetéssel biztosíthatják, igyekeznek is ezzel a rendkívül fontos munkával. Azonban azt is megállapíthatjuk, hogy a vetés üteme a helyi, hogy fokozódna — csökken. Bár számos olyan kollektív gazdasággal büszkélkedhetünk, mint a horeai, a majláti, a sofronyai, a szentpáli, a szécsányi, ahol száz százalékosan befejezték az első sűrűséghez tartozó növények magvainak vetését — bizony számos községben nagy a lemaradás. S ez a lemaradás semmivel sem indokolható. A kurtosi néptanács végrehajtó bizottsága és a kollektív gazdaság vezetőtanácsa, valamint az ott tartózkodó agrónomus semmivel sem igazolhatja azt, hogy rajonunk eme nagy községében a tavaszi vetési munkálatokat március 18-ig mindössze három százalékban végezték el. Ugyanez a helyzet Muszkán, Iratoson, Mácsán és más lemaradt községekben. A vetéssel elmaradt községek alaposan lerontják rajonunk átlagos teljesítményét a tavaszi munkálatokban. A rajoni néptanács mezőgazdasági osztályának kimutatása alapján március 18-ig a tavaszi vetéskampány első sűrűségéhez tartozó növények vetését mindössze 49,2 százalékban teljesítették. Ez az eredmény nem kielégítő. Minden erőfeszítéssel kell arra, hogy március 31-ig befejezzék rajonunkban az első sűrűséghez tartozó növények vetését, elvégezzék az őszi szántás kultivátorozását, fogasolását, valamint a tavaszi szántást. Hogy milyen nagy az eltérés rajonunk egyes községei között a tavaszi kampány eddigi munkálatában, ez az itt közölt táblázatból is kitűnik.

Szentpál 88
Mondorlak 76
Szénmárton 75
Zimándujfalu 73
Ság 69
Monostor 63
Angyalok 57
Féregyháza 53
Zádorlak 50
Vladimirescu 44
Vinga 40
Kovaszinc 40
Fakert 36
Pankota 35
Kisiratos 31
Világos 20
Iratos 17

Mácsa 13
Muszka 3
Kürtös 3
Tehát a kimutatás adatai is igazolják, hogy Kürtös, Muszka, Mácsa, Iratos és más lemaradt községek kollektív gazdaságainak vezetőtanácsai és a községi néptanácsok végrehajtó bizottságai, valamint az ott dolgozó mezőgazdasági mérnökök nem irányították megfelelően a tavaszi vetési munkákat. Ezekben a községekben sürgős intézkedések szükségesek, hogy a leg-rövidebb időn belül behozzák a lemaradást.

Gyermekkorom emléke kísért, ha közsőről hallok. Agyamban megjelenik az utcasarkon egy szakállas, rongyosított baci, és lábait hajlós közsőrűjével lármázik. A jorgó közsőrű müzajra mi, gyerekek köré csoportosultunk. Mindig nagy esemény volt, ha megérkezett a közsőrű. Felcsigázott érdeklődéssel figyeltük munkáját és utján elkísértük a harmadik utcáig.

A napokban, amikor Manea Alexandru osztályvezető mesterrel beszélgettem, a Bernáth Andor gépvitő központ 2-es számú részlegén — azt mondja váratlanul: — Ujságtémanak van egy kiváló közsőrűsünk. Sokat lehet róla írni. — Ahogy a közsőrűsről esett szó, elképzeltem egy nagyon öreg bacsit, aki már megunt az utcákat járni, bizonyára kevés volt a munkája, járta a lába, a szíve, a keze. Ez az ember bizonyára bejárta a félvilágot kizárólagos szerelt közsőrűjével.

Ezek a gondolatok foglalkoztattak, amikor a közsőrűsműhelybe léptünk. S a kép... meglepő eltérést mutatott. Hat nyolc modern közsőrűgép, s az egyik mellett Totok Mihály. Huszonévesével, fiatalon, izmosan, éberén állt a gép mellett.

— O az — mutatta Manea. Most már elhessegettem a kísértő múltat és a mai ember szemével fűrészem a má. O, Totok Mihály, a közsőrűs, jobbabb a gépre, könnyebb a fűrészt és tenyerével az idát támasztja. Figyel. A gép munkáját figyeli. Szinte mozdulatlanul áll. Negyedórát, talán még tovább is.

A KÖSZÖRŰS

Miben áll munkája? Golyócsapágyakat közsőrűl, tesz újrahaználhatóvá. Felelősségteljes, szép feladat.

Vajon mire gondol ilyenkor? Hozzálép. Felocsúdik elmékedéséből. Kérdéssel kezdődik a beszélgetés és 6 válasz!

— A KD 35-ös traktorokhoz szükséges golyócsapágyakat rekonstrukciónál — magyarázza. — Ujra használatosá teszem. — Tervét teljesíti? — 120—130 százalék.

S ezt természetesen mondja a természetnek tartja. Nem is lehetne másként. Párttag.

Allunk, nézzük a gép munkáját. Közben egy kérdést fogalmazok meg. — Tervei?

Rámtekint. Ugy érzem nem is lát engem, a jövőt fűrészi.

— Ha sikerül, az idén családod alapítok.

Ugy hangzik ez, mint egy közeli célkitűzés felvételése, mint egy olyan álom, amely már közel áll a megvalósuláshoz. Most látom ez a kérdés foglalkoztatja, ez tölti be egész gondolatvilágát. Ez a téma érdekes, ismerős, sokat vitatott valami.

Váratlanul folytatja: — Sajnos nehéz a választás. Az anyagi alap már megvan. Havonta ezer lej körül keresek. Egy olyan lányt szeretnék, aki szép is, jó is, takarékos is. Takarékos! Ezt nagyon fontosnak tartom. Mert rossz beosztással nincs olyan kincs: amit szét ne lehetne szorítani.

Nagy gond, az igaz. De meg lehet oldani. Es bizonyára meg is oldja Totok Mihály. Gondolom, sokkal nehezebb feladatot is megoldott már.

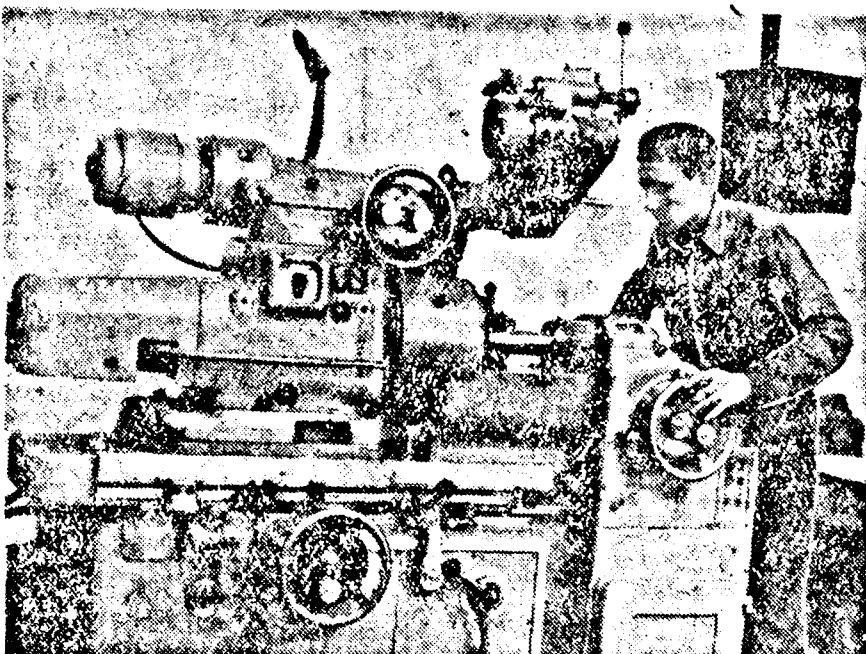
Mosolyogva bucsuzom. Gondjaira bízom, most ugyanis azok foglalkoznak le egész lényét. A munka és a jövő adta gondok.

Totok Mihályról valóban sokat lehet írni, mint ahogy azt Manea mondotta, hiszen már ilyen fiatalon megteremtette a családalapításhoz szükséges anyagi alapot, tanult, jó szakmát sajátított el.

Gondolatomban két kép villan fel a közsőrűs fogalom alatt. Látom a sarki közsőrűst, akit olykor csavargó ebek kergettek, és látom a modern gép gazdáját. Nincs közöttük semmi összefüggés, csupán a szakma elnevezése hasonló. De még az is különbözik. Meri Totok Mihály MŰKÖSZÖRŰS.

Megbecsült szakember.

TOROK ISTVAN

Kimagasló sikerek az erdőiparban

Az ország erdőipari munkásai nagy súlyt helyeznek a fa magasabbrendű hasznosítására. Az erdőipari dolgozók, azáltal, hogy kiterjesztették a bukk, rönkfa és szálla formájában való kitermelését s a munkában a komplex brigádok módszerét alkalmazták, az év első két hónapja alatt 75.000 köbméter bukk rönkkel, 56.000 köbméter fenyővel és több, mint 11.000 köbméter tölgyrönkkel többet termeltek, mint az elmúlt év megfelelő szakaszában. A Magyar Autonóm Tartomány erdőkitermelésében például a fenti időszak alatt 17,1 százalékkal több bukkfát termeltek, mint amennyit tervük előirányzott, a Nagybánya tartományi erdőmunkások pedig 34 százalékkal szárnyaltak túl fenyőfa-kitermelési tervüket.

Az egész erdőipari szektor 10 százalékkal túlteljesítette január és február havi tervét.

Akikről még nem írtunk

A textilgépek cserealkatrészeinek tervezői között

Kévesen tudják talán olvasóink közül, hogy a Községi Ipari Minisztérium könnyűipari alminisztériumának Aradon mmár hét esztendeje tevékenykedik a textilipari cserealkatrészek tervező műhelye. (AMIT). 1956-ig országos viszonylatban egyetlen volt ez a maga nemében, de miután a textilgyárak, fejlődésük folytán egyre több munkát kértek, három évvel ezelőtt Bukarestben is létesítettek egy ilyen tervező műhelyt.

De lássuk csak hogyan dolgoznak az aradi tervezők s melyek feladataik?

Aradon 18 tagú munkaközösség dolgozik s az aradi műhelyhez tartozik még egy kisebb, 10 tagból álló Temesváron tevékenykedő kollektíva. Feladatuk nagyvonalakban az, hogy az ország különböző iparvállalatainak igénye alapján elkészítsék a szükséges cserealkatrészek műszaki rajzait. A vállalatok rendszerint egész évre összeállítják igényeiket s azokat a minisztérium összesíti, majd feladatokat tervek alapján kiadja a műszaki tervező műhelyeknek. A tervezők azután a legtöbb esetben felkeresik az igénylő textilgyárat, s a helyszínen vázlatokat készítenek. (Munkájuk tehát szorosan összefügg a gyakorlati, a termeléssel). Majd elkészítik a végleges műszaki rajzokat. Ezek a rajzok azután az ország különböző gépgyártó vállalataihoz kerülnek kivitelezés céljából.

A tervező műhelynek külön, nagy gondot okoz a feladat megvalósítása, hiszen előfordult már, hogy egyes textilgyárak olyan alkatrészeket terveztek, amelyek elkészítését, Ezért minden esetben, mielőtt hozzáfognának egy rajz kivitelezéséhez, áttekinthetik a levélteret s ha ott megtalálják a kért alkatrész-rajz eredetijét, akkor csak másolás szükséges, ami lényegesen gyorsabb, mint a tervezők által elkészített rajzok alapján történő másolás. Jelenleg az aradi tervezők irattárában 32.000 eredeti részletrajzot őriznek...

Szerény munkaterület tagjai a tervezők. Munkájuk azonban jelentős, hiszen — noha csak közvetve — de sokrétűen elősegítik a

A hét filmjei

NICOLAE BALCESCU mozi: Külvárosi románc. DOZSA GYÖRGY mozi: Melba. HERBAK JÁNOS mozi: Egy hajó kalandjai. I.L.CARAGIALE mozi: Dani. IFJUSÁGI mozi: A múlt lapjai. PROGRESUL mozi: (Ujrad): Egy színésznő visszaemlékezései. MAKSYM GORKIJ mozi: (Mikela): Csizgalépcső. SOLIDARITATEA mozi (Gá): A köpeni kapitány. TEBA (üzemi filmszínház): Mézeshelek. DECEMBER 30 (üzemi filmszínház): A betyárok. ILIE PINTILIE (üzemi filmszínház): Az állami áruházban.

textilgyárak gyakorlati termelőmunkájának sikerét. Azután nem csekély eredménynek számít, hogy az itt tervezett és a gépgyártó vállalatokban kidolgozott egyes cserealkatrészeket — ha azelőtt külföldön vásárolták — azután nem kell többé idegenből beszerezniük.

Rajzasztalok, állványok, körzők és egyéb hasonló eszközök birodalmában minden szoba. S egy-egy szobában öt-öt tagú csoport dolgozik. Amikor az egyik ilyen szobába belemérek, hogy a "gyakorlatban" is megismerkedjem a tervezők munkájával, láncolat Nicolae fiatal műszaki rajzoló asztala ragadta meg elsőnek figyelmemet. A rajzoló asztalon ugyanis lepedő nagyságú, ceruzával készített bonyolult vonalakból álló rajz fektült. Kérésre Nicolae elmondta, hogy ez egy egyszerű tünő, demagóg bonyolult munkát igénylő alkatrész, mégpedig egy szövőgép lábának, alvázának vázlatos rajza. Jacobu Nicolae ugyanis nemrég Szentgyörgyön járt a Dózsa György textilüzemben s ott készítette társával együtt ezt a vázlatot, s most kezdik meg a teljes, részletes és végleges műszaki rajz kidolgozását.

A szakma, a műszaki tervezés és rajzolás "titkai" felől érdeklődöm...

KOPPANTÓ

„Tavaszi örömök“

A tavaszi napsugár új köntösbe öltöztette a természetet. Hővirág, ibolya hirdeti a tavasz érkezését. Gyermekszívajgástól hangosak az eddig elhagyott, csendes játszóterek, parkok. S jó ilyenkor tavaszi gondokkal törődni, kirándulási terveket szőni.

Már meg is állapodtunk az első kirándulás időpontjában. A helyet meg sem határozzuk, hiszen először a város legkedvesebb kirándulóhelyét, a Hármasszigetet illik felkeresni.

A Hármassziget vadregényes berkeivel, menedékházával, apró házakkal kellemes hétvégi pihenőt ígér, kora tavasszal és a nyári rekkenő hősségben egyaránt. Amde az idén tavasszal nem mérészeleken senki könyyműven utnak indulni a sziget felé. Nem a szépséges tavaszi időjárás záporaitól ójók, hiszen a természetjáró nem ijed meg az éjjelétől. Valamivel nagyobb veszély fenyegeti a gondtalan kirándulót. A szigetre vezető, tavaly még járható, homokkal feltöltött út, ma már sáncokkal, a sáncokba beépített pocolya tengerrel fogadja a természetjárót. Ezen a sártengeren aligha tud átvigedni valaki. Egy visszabandukolhat a városba. A kellemes hétvégi pihenő helyett azon törheti a fejét, hogy is

— Munkánkhoz türelem, lelkiismeretesség, a gépek működésének ismerete és nem utolsósorban teheresség szükséges — mondja, majd magyarázatokhoz hozzáfűzi: — A helyzet ugyanis az, hogy a műszaki rajzolóknak terben, perspektívában is el kell képzelnie az általa rajzolt gépalkatrészt. Ehhez nem elég a gyakorlat, hanem némi adottság is szükséges.

Megköszönöm a felvilágosítást és tovább megyek. A másik szobában az egyik rajzasztalnál Scales Mihai műszaki rajzoló, az utolsó simításokat végzi néhány, az aradi Toba gyár által kért cserealkatrész tervrajzán. Elmondja, hogy ezek főleg kónikus és henger alakú fogaskerekek rajzai s az ilyen munkánál ugyiszlán ezred milliméternyi pontosság szükséges mind a rajz készítésénél, mind pedig az alkatrész kidolgozásánál.

Ilyen és hasonló munka folyik itt minden szobában valamennyi rajzasztalnál, vagy állványon, mert ez a szerény munkaközösség jól tudja: tevékenységével hozzájárul a textilipari vállalatok zavartalan termelésének biztosításához.

Szabó János

Kézimunka kiállítás Világoson

Világoson a helyi szövetkezet egyik tagas helyiségében a községi női szövetség rendezésében kézimunka kiállítás nyílt. Kiállításra kerültek a község asszonyainak legszebb kézimunkái. A hosszú téli estéken kötött, vagy horgolt kézimunkák, a szőttek és himézsek (román-, magyar- és német népi motívumokkal), festmények készütek.

A kiállítás csaknem valamennyi látogatója sokáig időzött Schlé Rozália horgolt kézimunkája előtt, amely Hőleherke meséjéből eleve: meg egy jelenetet. Nagy sikerű volt Carabas Elena' abrosszainak, Debeleac Márta népi motívumos himézseinek és a horgolt rúzsákkal megalkotott virágkosárainak. A község lakosai elismerésüket fejezték ki a kiállítás rendezőinek, a kézimunkák készítőinek.

Badescu Stefan

levelező

Időjárásjelentés

Viszonylag meleg idő. Legmagasabb hőmérsékleti értékek napközben 12—15, legalacsonyabb hőmérsékleti értékek ma éjjel 0—4 fok között. Mérsékelt délkeleti szél. Távolabbi kiállítások a hőmérséklet fokozatosan emelkedik.

HAZAI TÁJAK

Képünk a békási V. I. Lenin vizierőmű építkezéseit mutatja be.

Sport Sport Sport Sport

A második tavaszi forduló előtt...

Az A-osztályú bajnokságban vasárnap játsszák le a második tavaszi fordulót. Az első néhány vasárnap meglepetést hozott. Ennek számít, hogy elsősorban a vezető Bukaresti Dinamo veresége Szilágyvárosban és a CCA pontvesztése az eddig még nyertetlen Kolozsvári Stința csapatával szemben. Meglepetés volt a mutatott játékok alapján az UTA veresége Aradon. Vajon mit hoz a második forduló? Erre a kérdésre igyekezzünk választ adni a papírforgatásukban.

Az UTA Konstancán szerepel

Az ötödik helyezett UTA és az utolsó Farul közötti mérkőzés első pillanatára „simának” ígérkezik. A két csapatnál játékaik között lényeges különbség van, az UTA javára. Ez a különbség azonban a hazai pálya előnye és nem utolsósorban

az a körülmény szüntetheti meg, hogy a Farul együttesének rendkívül nagy szüksége van a pontokra. Mert, ha otthonában is veszít ezen a találkozón, akkor csaknem minden reménye szertefoszlik, hogy elérje a kiesést. Az UTA játékosok is tudják, hogy milyen nehéz mérkőzést kell vívniuk Konstancán, emellett igyekeznek felelősen a vasárnap vereségét. Ezt a hangulatot tükrözi Pecsovszki, az UTA csapatkapitányával folytatott beszélgetésünk. Pecsovszki ugyanis kijelentette: valamennyi játékos tisztában van a mérkőzés fontosságával és éppen ezért a legteljesebb erőbedobással küzdenek majd, hogy rehabilitálják magukat az aradi vereséget és győzelemmel erősítsék meg helyzetüket a táblázaton. Meg kell jegyeznünk azt is, hogy a Farul csapatában szerepel Cioseacu, a Temesvári Stința, volt aradi származású középcsatára, aki azonban a Békai Dinamo elleni mérkőzésen mérsékelt teljesítményt nyújtott és jóval képességei alatt játszott.

Bukarestben

A fővárosban ezúttal is kettős mérkőzés lesz. A bajnokságban vezető Bukaresti Dinamo a Jula ellen játszik. A petrosényi csapat otthonában veszített az első fordulón és nem valószínű, hogy ezúttal meglepetést okozhat. A másik mérkőzésen a vasárnap győztes két csapat a Ra-

pid és a Steagul rosu találkozik. Itt is nagy küzdelem várható, az otthonában játszó Rapid a favorit.

A forduló

legnyitott mérkőzése

Temesvárott játsszák le vasárnap — szerintünk — a forduló legnyitottabb mérkőzését. A Temesvárt Stința együttesének rendkívül nagy szüksége van a pontokra, hiszen a 12. forduló után a 10. helyen fekszik. A csapat még mindig nincs formában, viszont ellenfele a CCA sem játszott tudatosan meggyőzően vasárnap a Kolozsvári Stința ellen.

Megszerzi-e első győzelmét a Kolozsvári Stința?

Erre a kérdésre ad választ a Bukaresti Progresul elleni mérkőzésük Kolozsváron. A Kolozsvári Stința a CCA ellen megmutatta képességeit és ha azzal az erőbedobással küzd vasárnap is, akkor valószínű győzelme otthonában.

„Sima” mérkőzésnek ígérkezik a Petrolul—Bákai Dinamo találkozás Ploesti-ben. A ploesti csapat győzelme esetén felzárkózhat a vezetőkhöz és ebben az esetben még nyitottabbodik a bajnokság kérdése...

Ezek az esélyek, a végleges választ azonban majd az eredmények adják meg...

(m. s.)

Kettős barátságos mérkőzés a CFR stadionban

Vasárnap délután kettős barátságos mérkőzés lesz a CFR stadionban. Az aradi CFR fél 3 órai kezdettel a Bocsa Ramana-i Metalul együttesével mérkőzik. Az elmúlt vasárnap

Bocsa Ramana-n játszottak a csapatok és a helyi együttes csak a jegyű ez a találkozás is, hiszen vasárnap a CFR 4:0 arányban győzte le az aradiakat. Ez a mérkőzés fél 5 órakor kezdődik.

KUBAN ENDRE:

BUDFALVI KÉPEK

Más világ ez, olyent az én szemem megszokta. Egigérő hegyek, bozontos útszélk, felhők után nyúló fenyvesek és tölgyerdők között, kanyargó országúton száguld velünk a teherautó.

Feleségem sokat mesélt nekem erről a vidékről. Még a háború küszöbén, amikor összekerültünk az itt élő románokról, ukránokról, magyarokról, ruténekéről és zsidókról. A maramarosai földműveléssel, javadékkal keresték meg kenyerüket. Nehéz élet volt ez a kenyér, amit megkerestek nemcsak verejtékkel, de a gukorta vértől is sós volt. Mert csatlógt a szekerre, sirt a leveél, izadt az ember. Fűrészt stívtott a levegőben, hangját messzire vitte a maramarosi szél. Kőréf feszült a javadé derekán és lán, már döntötte is a fát. Néha a fa azonban nem arra zuhant amerre kellett és jaj volt annak, akit utójában talált...

— Maramaros! — izelgetem magamban a szót, „Maram...” morolom, ahogyan az idevalóságok mondják. A hegyek nézésébe már belejadtam, az emberek nézém, akik velünk együtt ebben a teherautóban utaznak. Tucatnyian vagyunk, férfiak és asszonyok. Ki városi ruhában, ki maramarosi viseletben. A férfiak fején sárga szalmából készült pörge kalap tarka szalaggal. Fehér gyolcs ing, kendering, a derekat átfogó fekete bőrtüsző, bokát is ellátó hófehér pendely és fejletlen kunkorodó orru fekete bocskor. Egyszerű, a környezethez illő a nők viselete is: sárga, fekete kendő az áll alatt összehúzóva, a fekete blúz és szoknya komorságot nyelvi a sárga-kék, vagy fekete-orecs csikozásu kattrinca.

Rohan velünk a teherautó és hangosan szidjuk a kocsivezetőt, vagy az országút gördeit, amikor nagy-

(Részletek).

kat huppan a kocsi, jobbra-balra inog fejünk, mint a harang-nyelve.

Minden rosszban van egy csipetnyi jó is, — bölcsekedem magamban, mert lám a soffor vad iramban jött velünk és ennek köszönhetjük, hogy Kapnikbányára érkezünk, ahonnan mindössze tíz kilométernyire van utunk célja: Budafalva.

Kapnikbánya völgye ben épült és a közepén vidám folyócska fut sebesen Nagybánya felé.

„A fiam és a feleségem a járókelőket figyelik erősen. Bútyja itt dolgozik a bányában és abban reménykednek: hálha éppen szembejött velünk. Es van idő reménykedni, mert ékeken hosszú ez a Kapnikbánya.

„Kilenc kilométer hosszú!” — magyarázza románul egy aprótermű piros-pozsgás fiatal asszony, aki virgocsi fütyöréket szorít magához, nehogy kiessék az autóból.

Egyszer csak magyarul csattan a hangja:

— Nyughass Jókai!

Kiderül, hogy ő magyar, míg a férje román ember. Nagybányán ismerkedtek meg, és most itt laknak a községben... Férje bányász...

Épületek szaladnak velünk szemben. Nagy gyár táru elénk, emberekkel teli vegyeskereskedést látunk, meg egy mozit színes plakátokkal. Aztán lakóházak sorakoznak fel. Kétemeteselek. Új épületek. Az ablakokban tarkaféjkendős asszonyok kíváncsiságnak.

— Kétszoba-konyha! Az a két ablak a muskálival a miénk! — magyarázza a közlekedő bányászfeleség és mind mondaná tovább, de a kocsi váratlanul megáll. Az asszony elhallgat, kezembe nyomja a gyermeket, hogy tartsam és lelétszik-leug-

rik a teherautóról. Aztán döcsösi tölem Jókait, még beszél-beszél, de nem értem mit.

Közben felbug a motor, nagyot rant a teherautó. Es törhetjük a fejünket, hogy mit is akart még mondani az uton maradt asszonyka?...

— Ez már a mi falunk határa! — Nevet a feleségem és ragyog a szeme. Meredek az út, vág a szél kegyetlennül. Jobbról és balról nagy hegyek. Öreg hegyek és mégsem kopaszok. Valamennyit sírú, zöld erdők borítják. A patakon túl rét, a réten sok-sok tehén.

Es mindezt bearanyozza az augusztusi nap, mintha biztatna ő is: „Nyisd ki a szemed és nézz körül, ez már Budfalva!”

Néhol még aratnak. Szűkmarku itt a föld, keveset ad és azt is későn. A község szélén új ház épül. Benn járunk a községben, szaporodnak a házak. Faragásokkal díszített nagy kapuk suhannak el mellettünk. Meszsziről úgy tűnik, mintha székelőjűdi kapuzábt látnék. Fához értő, fából élő mestereberek faraghatták. Fából vannak a házak és a kerítések is. Az idiót felmehettek. A fekete kerítésen fehér krétarajzok: egyik helyütt csákányt, másutt létrát, vagy vedret látnak. Szalad velünk az autó, elhagyjuk a néplandscót, a postát. Aztán vadonatúj román messzi, sokablakos hosszú épület következik és nem messzi tőle félig kész kőház.

Készen az út, gyalogjáró nincs, jobboldalt hegyek, balra az Onja folyócska. Tagas medrében gyéren csörgedezik a víz. Annnyit azonban tudok én is, hogy csak ilyenkor gyér a víz, mert hóolvadáskor megdagad és a Marossl velekszik.

Hirtelen megáll a teherautó, letessék bennünket a soffor. Az erdőbe megy jár. Reánk ott semmi szükség. Szibbadi lábam nehezen szokik a járáshoz, fiam is meg-megáll. Geológusnak képzelem magat, mert kavicsokat szedget, már mindeket zsebe teli van velük. Csak feleségem türelmetlen: — Gyertek már gyorsabban vár a nagymama! Nekindulunk. Megyünk az uton és egyszer feleségem megáll egy fából készült ház előtt. Nekem szokatlanul olyan, mint a többi, de a feleségem részletekkel nyitja a kaput. Szinte hallom, hogy dobog a szíve. A tornádó folyócskáján játszadozó gyermekek bámszan jelemlék a feljüket. A tornádó végén serénykedő öregasszony a kezéből egy fazekat a földre ejt és nagyot kiált: „Ileana!” Egy más felé rohannak, ölelik csokolyák egymást. Milyen boldog ez az asszonyi természet! Kacagás helyett sírnak. Fiam meg zavartan áll, hol a gyermekekre, hol anyjára pislog. Aztán már cupannak is a nagymama csokjai...

megy jár. Reánk ott semmi szükség.

Szibbadi lábam nehezen szokik a járáshoz, fiam is meg-megáll. Geológusnak képzelem magat, mert kavicsokat szedget, már mindeket zsebe teli van velük. Csak feleségem türelmetlen: — Gyertek már gyorsabban vár a nagymama! Nekindulunk. Megyünk az uton és egyszer feleségem megáll egy fából készült ház előtt. Nekem szokatlanul olyan, mint a többi, de a feleségem részletekkel nyitja a kaput. Szinte hallom, hogy dobog a szíve. A tornádó folyócskáján játszadozó gyermekek bámszan jelemlék a feljüket. A tornádó végén serénykedő öregasszony a kezéből egy fazekat a földre ejt és nagyot kiált: „Ileana!” Egy más felé rohannak, ölelik csokolyák egymást. Milyen boldog ez az asszonyi természet! Kacagás helyett sírnak. Fiam meg zavartan áll, hol a gyermekekre, hol anyjára pislog. Aztán már cupannak is a nagymama csokjai...

A tornádó folyócskáján játszadozó gyermekek bámszan jelemlék a feljüket. A tornádó végén serénykedő öregasszony a kezéből egy fazekat a földre ejt és nagyot kiált: „Ileana!” Egy más felé rohannak, ölelik csokolyák egymást. Milyen boldog ez az asszonyi természet! Kacagás helyett sírnak. Fiam meg zavartan áll, hol a gyermekekre, hol anyjára pislog. Aztán már cupannak is a nagymama csokjai...

A szobában ülünk. Az ablakon betekintenek az első csillagok. Együtt van az egész család. György sógor, akit a bányagazgatóság szabadságra küldött, de nem engedti pihenni a háztáji munka. Az imént jött az erdőből. Tízeltőfát hozott. Mellette ül a felesége, Mária, akinek nemcsak a nyelve, hanem a keze is fürgé és beszéd közben szaporodn forgatja a rokkát. Györgye magas, sovány férfi. Szőke a haja, kék a szeme. Ilyen Máriaé is, aki fejét alacsonyabb nála, de széles a válla, erős a csipője. A földel viaskodó parasztlaszonny típusa. A gyerekek persze közönlünk ténjeregnek. Hármán vannak. Elena, a nagy lány, — össel már iskolába megy. A mi tiszteletünkre anyja

még délelőtt ünneplőruhát adott rá, bakancsot húzatott vele, hadd lássák a városiak, hogy telik. Méltóságteljesen ül hát Elena, nemigen mer mozogni, csak égszinkék szeme villan huncutul. Az évvel fiatalabb Györgye meg végtelpen szerencsétlen. Estefelé anyja két gyorsan csattanó pofon után elszedte az ajándékba kapott trombitát és most azon törheti a fejét: milyen ajándék az, amit eldugnak? Csak a másfél éves Stefánka boldog és gondtalan. Hol apja, hol anyja ölébe kívánczik örömmel. Ölebe venném én is, a szép kis csöppöt, de fél tőlem, ha nyulok után, húzódik el...

Öreganyjuk ügyelő szemmel pásztázza őket miután friss szalmával gyümöcsőt, dugja a fején villogó szalmaszakákkal, mely véltetőleg a mi álmunkat könnyíti meg.

Ülünk békességben. Beszélgetünk. Azután Elena felpattan a ládáról, ceruzákat, meg kékjeldű füzeteket szed elő. Addig-addig hivatkozik velük az apia előtt, míg megbárdi tőle: — Hát ezeket kitől kaptad? A leányka gondolkozik. Hol a feleségem, hol engem néz, majd büszkén kiadja: — Banditól!

Neveitünk mind, csak az öreganyja korholja tágyan: „Neked csak Bandi Talán Bandi bácsi?... — Hát a Bandi bácsitól! — Egyezik bele a leányka és peckesen ül vissza helyére. Újból neveitünk és meleg öröm tölti meg a szobát.

De Györgye sógort valami boszseantja. Hol a fénytel elégedetlen, és nagyobbra csavarja a lámpa nyelvé, hol a füst csipi a szemét. — Hagyd el, — mondom, — jól ég.

Kőhög a sógor. Aztán meg-zónal: Van már itt is villany? — sáknem minden házban. Csak mi maradtunk ki.

Es elmondja, hogy Budfalvára is bevezették a villanyt. Az áramot a szomszédos bányatelepről kapják. De ok éppen akkor építették ezt a házat, amelyben vagyunk és így kimaradt. Most várniuk kell még ismét az ő részükön dolgoznak a villanyszelők.

— Villany? Budfalván már villany is van? — csodálkozik a feleségem, aki nem akar hinni a jülének. — De hiszen volt idő, amikor még petrólt sem akartak használni. Sajnálatl rá a pénz és inkább zsirból kolyvasztották a mécsel...

— Nem sajnáltuk te, csak nem volt rá pénz, — szól most közbe októatón, de keves haraggal a hangjában Maria. — Ma Budfalván nemcsak villany van a házakban, hanem rádió is szól. Van már Andóknak, meg Lencudéknak, meg... — Legyint a kezével. — Mindenkin van, csak nekünk nincs még...

Reggel van. Odakinn süt a nap, felhőitlenül kék az ég. Egyedül vagyok a szobában. Sebesen öltözködöm.

Feleségem a konyhában a tűzhely körül tesz-vesz. Mint lednykorában olyan élénk és eleven. Vidáman teferdel a rokonasszonyokkal, akik hallották, hogy megérkezett Ileana, fiam meg én. Kettesével, harmasával jönnek. Ki kőrtét, ki almát, ki baráti szót hoz.

Magukra hagyom az asszonyokat. Beszéljék ki magukat és a fiammal elmegyünk a községet megnézni. A földcen vereséglás, tetőtlen épületek pillantunk meg.

Hosszu, nagy épület, ujonnan van meszelve. Látni, hogy nemrég készült. Szemben a kapuval, a hófehérre meszelt falon csoportkép. Fiuklányok nevetnek a fényképekről felénk. A budfalut hétosztályos román

Megkezdődött a burgonya vetése

A vladimirescui kollektív gazdaságban elsőként láttak hozzá a tavaszi vetési munkálatokhoz. Elvetették 82 hektár cukorrépát — a 90 hektár előirányzatból — 146 hektár lóherét, 10 hektár tavaszi búzát, 6 hektár mákot, 10 hektár lucernát.

Az 1-es számú brigád Domocos Constantin brigádfelügyelőségével megkezdte a burgonya vetését is. Március 17-ig 16 hektáron vetették el a burgonyát.

Figyelmese munka

Köztudomású, hogy a Solidaritatea butoripari termelőszövetkezet minőségű munkája országhatáron túl is ismeretes. Ez természetes is, hiszen ebben a korszerűen felszerelt üzemben minden munkafázist nagy figyelemmel és a legjobb munkakörülmények között végeznek. Képviselet a spriceló osztály egyik dolgozóit mutatjuk be munkájukban.

Az IMSZ sorainak állandó erősítéseért

Az Ifjúsági Szövetség, mint a munkás-paraszti ifjúság kommunista tömegszervezete fontos helyet foglal el népi demokratikus rendszerünkben. Az IMSZ, a Román Munkáspárt tisztelettel, segítőtársa az ifjú kommunista nevelésében a gazdasági és államépítő munkában. Az IMSZ egyik legfontosabb feladata, hogy kommunista nevelésben részesítse a fiatalokat, akik tagjai lehetnek a munkásosztály hős elcsapatainak — a párt-nak. Ugyanakkor dolgozó ifjúságunkból meg kell nevelni a bátor, életvidám, magabiztos embereket neveljen, akik később a nehézségek leküzdésére és szükség esetén bármikor harcolni kelnek drága hazánkért, a párt ügyéért, a szocializmus és kommunizmus győzelméért.

A szocializmus építéséért folyó hősies munkában növekszik az IMSZ szerepe az ifjak körében. Ez szükségessé teszi, hogy IMSZ szervezeteink a párt-szervezetek állandó irányításával széleskörű politikai nevelő- és szervező munkát végezzenek az ifjúság sorainak és így biztosítsák az IMSZ sorainak állandó erősítését.

Városunk IMSZ szervezetei a párt-szervezetek közvetlen vezetésével és az IMSZ városi bizottságának irányításával hatékonyabban foglalkoznak az ifjak szabad idejének kellemes és hasznos megszervezésével. Ugyanakkor több szervezeten kívüli fiatalok is bekapcsolódnak a politikai oktatási körökbe. Megismerkedve a KISZ-val és az IMSZ-höz és áldozatkész harccal, mind több ifjú kérte és kéri felvételét az ifjúság élén járó szervezetbe, az IMSZ-be. Bizonyították erre az is, hogy városunkban ebben az évben közel 600 fiatal lépett az IMSZ sorába.

Számos IMSZ szervezet bizottsága elsőrendű feladatának tekinti az IMSZ sorainak erősítését és növelését.

sét. A Fierarul gyár IMSZ bizottsága (titkár Petrisor Gheorghe) állandóan foglalkozik a szervezeten kívüli fiatalok politikai nevelésével. Ennek érdekében a szervezeten kívüli ifjak többségét bevonta az alapszervezet mellett létesített politikai körökbe, meghívják őket az IMSZ szervezett gyűléseire. A politikailag jól

felkészült IMSZ tagok pedig feladatokat kaptak, hogy foglalkozzanak a szervezeten kívüli ifjak politikai nevelésével. Így biztosították, hogy rendszeresen minden hónapban önkéntes fiatalok vonjanak az IMSZ-be.

A December 30 gyár IMSZ szervezete ebben az évben 55 dolgozó ifjával erősítette sorait. Ugyancsak jó eredményeket ért el ezen a téren a Dimitrov fémipari szakiskola és az ujaradi Elena Pavel kollektív gazdaság IMSZ szervezete is. És így sorolhatnánk tovább az IMSZ szervezeteket, amelyek tevékenyen bizonyították be: áradhatatlannul harcolnak az IMSZ sorainak állandó erősítéséért.

Az eddig elért sikerek ellenére az ifjak bevonása az IMSZ-be — ahogy azt az Ifjúsági Szövetség II. kongresszusa is megállapította — nagymértékben elmaradt amögött a növekvő befolyás mögött, amelyet az IMSZ az ifjúság körében gyakorol. Városunkban még igen sok IMSZ szervezet másodrendű feladatának tekinti az ifjak bevonását az IMSZ-be. Nem foglalkoznak a szervezeten kívüli fiatalok politikai nevelésével. A Teba gyár IMSZ bizottsága, Barabás Imre titkár elvtársal az élen nem fordított kellő figyelmet az IMSZ sorainak állandó erősítésére. Bár a Teba gyárban több mint 350 szervezeten kívüli ifjú dolgozik, mégis ja-

nuárban és februárban mindössze tíz fiatalot vontak be az IMSZ-be.

Az észlelt hibák annak tulajdoníthatók, hogy mind a gyár IMSZ bizottsága mind az üzemosztályok alapszervezetei, nem foglalkoznak a fiatalok politikai nevelésével. A szövetség A váltásában nyolcvan, a B váltásában pedig hetvenhárom szervezeten kívüli ifjú dolgozik, akik közül egyet sem vontak be a politikai oktatási körökbe. Ez a helyzet ugyanis a Teba gyár valamennyi üzemosztály alapszervezetében.

Hasonló hiányosságok tapasztalhatók a Ranghet gyár IMSZ szervezeteiben (titkár Arsenov Dragotin), ahol ez évben mindössze hat új taggal erősített az alapszervezet. Nem különb a helyzet a Bernáth Andor gépjármű központi IMSZ szervezetében (titkár Nagy Ferenc) és a November 7 gyár IMSZ szervezetében (titkár Popescu Gheorghe).

Az említett IMSZ szervezeteknek is meg kell értenünk, hogy az IMSZ sorainak állandó erősítése elsőrendű feladat. Az IMSZ bizottságoknak nagyobb felelősséggel kell rendelkezniük, hogy foglalkozzanak a szervezeten kívüli fiatalok politikai nevelésével és biztosítsák azok többségének bevonását az IMSZ-be.

Csigyár István

A pártoktatás- és az IMSZ tanfolyamok propagandistáinak figyelmébe!

Március 20-án, pénteken, 16.30 órakor előkészítőt tartanak a következő tanulási formák propagandistái számára:

Időszerű politikai tanfolyam; az RMP Szervezeti Szabályzat; dialektikus materializmus; konkrét gazdaságtan.

Az IMSZ tanfolyamok propagandistái részére március 24-én, kedden tartanak előkészítőt 16.30 órakor a városi pártbizottság székházában.

RÁDIÓMŰSOR

Péntek, március 20.

BUKAREST I. 6: Hírek, időjárás-jelentés. 6.15: Falurádió. 6.45: Pionirműsor. 7: Hírek, lapszemle. 7.30: Román népzene. 9.10: Indulók, fuvószenekarra. 10.10: Szimfonikus zene. 11: Hírek. 12: Népzene. 12.40: Könnözőzene. 13: Hírek. 14: Déli zene. 14.30: A népek zenéjéből. 15: Hírek. 15.10: Esztrádmuzsika. 15.35: Zenekari harmas. 16.15: Itt Moszkva beszél! 16.45: Dan Moisescu énekel. 17: Hírek, időjárás-jelentés. 17.15: Katonadalok. 17.30: Új román népzene felvételek. 18.05: A szocialista országokból. 18.35: Operettzene. 19: Hírek. 19.05: Falurádió. 19.52: Jóéjszaka, gyerekek! 20: Hírek. 20.30: Tudományos híradó. 21.25: Könnözőzene. 22: Hírek, időjárás-jelentés, sport. 22.30: Szimfonikus hangverseny. 23.35: Szerelmi dalok. 23.52—25.55: Hírek.

BUKAREST II. 14: Hírek. 14.07: Szimfonikus hangverseny. 15: Zene. 15.40: Könnözőzene. 16: Hírek, időjárás-jelentés. 16.15: A főváros hangversenyermeiből. 16.50: Orosz nyelvtanfolyam. 17.20: Riportműsor

Nagyszabású lakás-építkezés a Csehszlovák Köztársaságban

A széleskörű lakásépítkezés a Csehszlovák Köztársaság állami tervei egyik fontos célkitűzése.

Az előregyártott elemek, gyártási technológiája állandóan fejlődik.

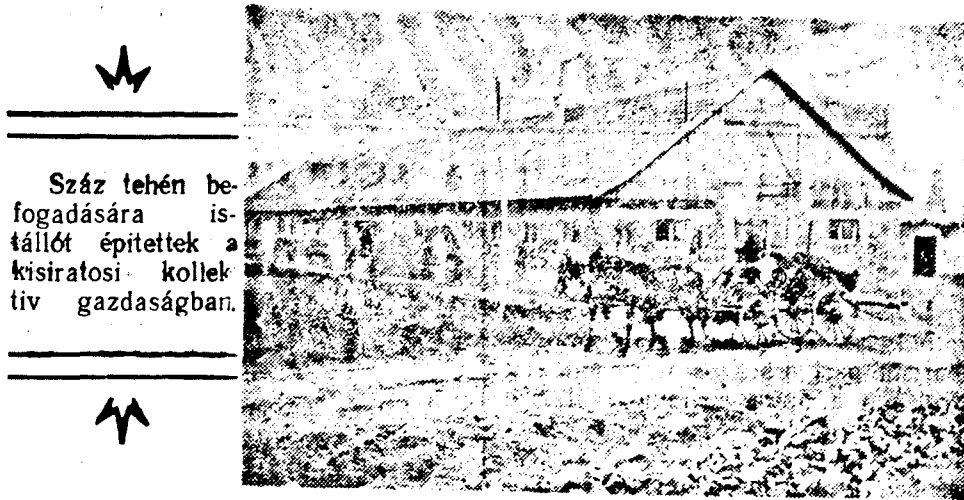
Különösen elterjedt az előregyártott elemekből készült házak építése. Ilyen eljárással épül például az Osztrava melletti Poruba város számos utcája, melyekbe már eddig is több, mint 35.000 lakó költözött.

Nemrég új eljárást dolgoztak ki, s a lakó és cement keverékből készült előregyártott házfalak öntésére. Ez a módszer olcsó, az így készült házak jó hőszigetelők és igen ellenállóak.

Hasonló eljárásokat alkalmaznak Csehszlovákia számos más vidékén is. Így például a Trnava kohóüzem munkásai számára épült Lizbice városka is, melynek egyetlen háza sem készült téglából, hanem kizárólag előregyártott épütelemelekből.

A TARTOMANYI MUZEUM közli, hogy a régészeti, az 1848—49-es forradalmi múzeuma és képtára meglekinthető kedden, pénteken és vasárnap 10 és 13, valamint 16 és 19 óra között.

A kisiratosi kollektív gazdaságban

Évfordulót ünnepeltek a szentpáli kollektivisták

(Folytatás az első oldalról)

Az agrártechnikai szabályok rendszeres alkalmazásával a kedvezőtlen időjárás ellenére is jó eredményeket értek el 1958-ban. Őszi árpából 2012 kilót, szemes kukoricából 2400 kilót, napraforgóból pedig 1800 kilót takarítottak be hektáronként.

A gazdaság főbb jövedelmi forrásai az ipari növények és zöldségfélék termesztéséből, valamint az állattenyésztésből származtak. 1958-ban az ipari növényekből és zöldségfélékből 351.845 lej, az állattenyésztésből pedig 218.000 lej volt a jövedelem. A kollektív gazdaság összjövedelme pedig elérte a 635.845 lejt. Ez nagymértékben biztosította, hogy a termékek mellett minden kollektivistát egy munkanapra 12,60 lej kapjon. Kovács Pál például 800 munkanapra az 1600 kiló búzán, 3000 kiló kukoricán, 400 kiló árpa, 144 kiló cukornak és egyéb termékeknek kívül 10.000 lejt kapott.

Az összjövedelem 75 százalékát, vagyis 1.753.500 lejt az állammal különböző terményekre kötött szerződés útján valósítanak meg.

Bebizonyosodott, hogy az állatállomány fejlesztése a mezőgazda-

ságnak igen jövedelmező forrása. Ezért növelik állatállományukat 1959-ben 46 szarvasmarhára (ebből 38 tejlovas), 80 sertésre, 600 juhrára és 245 baromira.

Példamutató gazdaságot létesítettek és bebizonyították, hogy a közös gazdaság jövedelmét biztosít a dolgozó parasztok, a tagok számára. A gazdaság fennállása óta huszonkét kollektivistát új családi házzal épített, tizennégyen butort, harminckilencen kerekpárt, negyvenketen rádiót vásároltak és ötvenhárom villanyt vezettek be lakásukba. Elelték gondolatban a jövőt. Gyarszik háztáji gazdaságuk is. Örömmel telik az életben, a munkában, a szórakozásban. Gyermekük előtt nyitva a tanulás, a fejlődés útja. Almak valóra válhatnak...

Ez a kedves, szorgos munkaközösség pedig továbbra is áradhatatlannul, lelkiismeretesen és örömmel tevékenykedik második otthona, a kollektív gazdaság további felvirágztatásán. Ehhez kívánunk nekik szívvel sok-sok sikert!

Délután újra megteltek a kultúrotthon padjairól. A tehetséges fiatalokból alakult kis kultúrcsoport szórakoztatta a kollektivistákat, a vendégeket. Sok tapsot is kaptak...

Ezután pedig a zenészek nem sajnálva a fáradságot: reggelig húzták a szebbnél-szebb nótákat, táncdalokat. Elmondhatjuk, hogy mindenki jól szórakozott!

Cs. I.

A kürtösi kollektivisták példát mutatnak

A kürtösi kollektív gazdaság tagjai sok hozzájárulással és szorgalommal foglalkoznak a melléküzemeltetések ki-terjesztésével. A többi között a kollektív gazdaság tagjai 100 hektárnyi paradicsomra kö-

töttek szerződést, amely egymagában is jelentős megvalósítás. A magot idejében elvetették és 1500 négyzetméteren létesítették melegágakkal az áttűződéshöz. A tagok javaslatára a vezetőség a közelmúlt-

ban olyan tervet állított össze, amelynek alapján már megkezdtek a melegágak számának gyarapítását, úgy, hogy rövidesen 7000 négyzetméter területen ültetnek majd át a palántákat.

HIRDETME NYEK

Szimfonikus hangverseny

Az aradi Állami Filharmonia szombat, március 21-én este 20 órakor a Kulturpalota nagytermében tartja az 1958-as 1959-es évad XXV. hangversenyt. Az est karnagya: Nicolae Boboc. Közreműködik Halmos György érdemes zongora-

művész. Műsor: Nicolai, Zeno Varcoe, Mozart, Felix-Mendelssohn-Bartholdy művei.

Pénteken, március 20-án délután 17 órakor oktatóhangverseny. A bérlet tulajdonosok számára a 24-es számú bérletszelvény érvényes.

Népszerű hangverseny

Vasárnap, március 22-én, délután 18 órakor a Kulturpalota nagytermében népszerű hangversenyt rendez az aradi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara. Vezényel: Nicolae Boboc.

Műsor: Donizetti, Schubert, Boc, Oscar Strauss, Suppé, Waldteufel, Csajkovszkij, Johann Strauss, Zeller, Weiner, Haccaturján, Nicolai.

Jegyek elővételben az ügynökségnél, este pedig a Kulturpalota pénztáránál.

„COOPMETAL”
Kisipari termelőszövetkezet
Arad, Aurel Vlaicu ut 121
Telefon: 25—84

Ajánlja a következő gyártmányait:
Zománczott és fekete takaréktűzhelyek, fűtőcsövek. Bádóg és alumínium edények. Különböző háztartási cikkek, sziták és ablakra feszíthető szitaszövetek. A gyártmányok minőségéért felelősséget vállalunk.

„Libertatea”
gyár
A R A D
Gyártmányai:
Gyermekcipők és szandálok, kaptafák minden méretben

ÉTKEZDÉBEN

— Aránylag elég gyakori látogatója vagyok a Teba gyár egyik, vagy másik üzemrészlegének, ahol olykor szó kerül az étkezdeiről is. Ilyenkor elmondják, hogy izletes, változatos, ugyanakkor bőséges az étkezés: tálalt ebéd. S ha már többször ilyen egybehangzó jó véleményül hall az ember, igyekszik arról maga is meggyőződni. Tévedés ne essék, nem hívattam meg magam ebédre. Egészen más „fortélyhoz” folyamodom.

Délután volt a nagy ebédtörtemben még minden csendes. Csupán a konyhában volt nagy a sürgés-forgás, hogy úgy mondjam a „kultúrák mögött”. Kiháználva ezt a csendet a panaszoknyó nevét viselő fűzetben lapozgattam. Ebből a fűzetbe jegyzik reggelként a napi étrendet, amelyet később átdmólnak az előcsarnok falán függő táblára is, hogy a dolgozók idejében megtudhassák mit főztek számukra.

A panaszoknyóban sok bejegyzést találtam. Legtöbb bejegyzés azonban távol állt a panasztól. Egy-egy elismerő mondatban ez állt: „a mai ebéd jó volt”, „az ebéd izletes volt”, vagy „az ilyen ebédet kérjük megismételni”. Sőt ilyeneket is olvastam: „Kérjük, főzzenek másokoskolt”. „Szeretnénk többször teperlőspogácsát enni”. Olykor azonban panasz is került, például egyik nap hideg volt a diétás étel, mások a konzervált zöldséget túl keménynek a kelteténél. Egy vendég pedig a papírszalvétát, no meg a zenét szolgáltató hangszórót hányta.

Az ilyen figyelemzavarok nem maradnak a feledés homályában, hanem az étkezde vezetősége azonnal intézkedik. A napokban főztek mákoscsokit, természetesen a pogácsáról sem feledkeztek meg. Jobban ügyelnek arra, hogy a kitalált ételt a meglelt tállalora helyezzék. Felszerelték a hangszórót is és a területek mellől sem hányják a papírszalvétát.

Mivel egyre közeledik tél kettő, — az étkezde nyitósának ideje — a konyhában már sorjában állnak a levestátlak. A felszolgáló leányokok világoskék köpeny és fehér kötény van, a hajukat fehér kendő takarja. Utolsót rotyog a leves és a főzelék. Ma a követhetőket tállalják: sóskaleves tsakotászdval, babjöléket fasirozttal, uborkasáldával és teperlőspogácsát.

Szaporán dolgoznak a konyhán. Reissner Margit szakácsnő ügyel arra, hogy pont félkétókor az érkező előtt ott párologjon a leves. Balamat Ecaterina, Szalik Borbála, Boros Erzsébet, Vlad Josana mindenben segítségére vannak Reissner Margitnak, aki szinte művésze szakmájának. Talán nincs is olyan étel, amit ne tudna elkészíteni. Nagy hasznát veszi itt szakértelmének, mert nem csekélység több mint 800 dolgozónak nap-nap után háromfogásos izletes ebédet készíteni.

A másfél évvel ezelőtti új épületbe költözött étkezde mindenféle szempontból hitelesnek egy szépen berendezett étteremnek.

Reicher Eva

tannyelű iskola hetedik osztályt végzett növendékei...

Az iskolában csend van. Csendesek a folyosók és a tantermek. Az egyik szobából beszélgetés hangzik. Odatartunk és kopogtatás után belépünk.

A szobában két férfi ül egymással szemben. Hamar megtudjuk, hogy az egyik az iskola igazgatója, míg a másik a szülői bizottság elnöke. Szívesen szobátlaknak velünk. Különösen, amikor megtudjuk, hogy kik és mik vagyunk, hogy kerütlünk Budjafára.

Komoly, halk szavú ember az igazgató. Szívesen beszél az iskoláról és a budjafai kultúrelőtről. A vele szembenülő öszhajú férfi pedig helyesbőleg bólogat és látni rajta, hogy ő is büszke az iskolára, falujára.

— Kellott, nagyon kellett már ez az épület. — Magyarázza. — A régi iskola szűk volt. De a háború előtt és a háború alatt félannyi gyerek sem járt iskolába, mint most. Tavasszal és ősszel libát, tehenet őriztek a gyerekek, míg télen nem volt lábbelijük. Tavaly már több, mint kétszáz gyermek járt az iskolába és húsz, harmincöt nem volt. Iden sem kevesebb tanulóink létszáma. Eddig kétszázötvennyolc gyerek iratkozott be.

A kulturmunkáról beszél ezután az igazgató. Kitaláljuk, hogy Budjafának jól működő ének és táncsoprtja van. Nyáron a rajoni kultúrversenyen díjat is kaptak. Azután a könyvtárról esik szó.

Vasárnap délután van. Rébőren baktatunk az uton, sétálgatunk, bémészködünk. Valahonnan, talán a néptanács felől az őszi szél zeneszóit hoz felénk. Meggyorsítjuk a lépteinket.

A néptanács előtti téren temérdek sok az ember. Lányok, asszonyok suhogó fekete selyemben, élénkveres katrincdókban. A menyecskék, lányok lábán gumicsizma, az öregasszonyok fűzős cipőt viselnek. A férfiak fehér ingben, pendelyben, kerek fekete kalapban. És sokan közülük, mint a sógorom, csizmába gyurt fekete nadragot viselnek, vdlukon panyókára vetett béltel kabátka. Bányászok, gyári munkások, akik a környékbeli üzemekben dolgoznak.

A fiatalok táncolnak. Szemet-lelek gyönyörködlető látvány. Percenként változik a kép: hol szilaj tűzel, hol lassan, ráérősen forognak a párok. Azután legényest látunk: keményen kopog a csizmasarok alatti a padló és a legények nagyokat kurgonagotnak közben.

Mindenki a táncosokat ügyeli. A primás megtörlő izzádi homlokát, a vonót rácsapja a hegedűre. Csak amúlok, amikor rábőredek: „Hopp, hisz ez a Rákóczi-induló.” Hogy kerül ide román parasztok vasárnap délutáni mulatságára?

A sógorom magyarázza. Olvasott ember, gyakran meglepett műveltségével. Nem hiába bányász.

— Ösünk Rákóczi oldalán harcoltak. Ma is őrizzük Pintea viléz harci sisakját és láncos ingét. Még a kul is megvan, ahol fejgyereit rejtegette. Gyere nézzük meg a sisakját...

Es felkeressük a helyet, ahol a történelmi emléket őrzik. Előkerül a vas-sisak és az időtől megbarnult láncos-ing. Hogy valóban Pintea viléz viselte-e? Történészek dolga ezt a napvilágra hozni! A lényeg, hogy a budjafaiak kegyelettel őrzik a szabadságharc emléket, amelyet a magyar jobbgyokkal vállaltatve vívtak. Pintea viléz nevét népdalok, balladák és történelemkönyvek is őrzik. Pintea a budjafai legényekkel a labancok kezében lévő Nagybanát akarta Rá-

kóczi fejedelemnek elfoglalni. A rajtatús nem sikerült. Elfogták és a bányai várpardon fejét vették.

Megölhetlék, de a zsarnok nem téphette ki emléket a máramarosi parasztok szívéből...

Holdtalan öreg este van. A moziból jövőnk. Igen, a moziból. Budjafának mozija is van. A mai idők hőseit láttuk a „Halhatatlan helyőrség” című filmben. Azoknak a hőskövek a tetteit, akik vértüket áldozták azért, hogy ebben az eldugott máramarosi községben ma villany ég és mozi van.

Hajnál van. Kód ül a házakon, a hegyeken. Négy óra lehet, hűvös a levegő, majdnem hideg.

Bucszködünk. A gyerekektől csak gondolatban, mert alszanak. Ebben van azonban helyettük az anyósom, aki félszemmel az unokákat ügyeli, hogy nem ébredtek-e meg, és egyre ujjabb és ujjabb csomagokat tuszokol radék.

— Ebben a csomagban szárított gomba van, jó lesz télen. A mentatett se hagyjátok itt. Itt az üvegben frissen pergetett méz van. Matyi gyerekek szereti az édességet...

Ilendőségből szabadkozunk, de azért örömdünk az ajándékoknak. A bucsu percel következnek. Az apró, töpördött öregasszony hol a feleségemet, hol a fiamat csókolja, öleli. Azután engem ölel át.

Minden szülői csók véget ér. Kis idő múlva már a néptanács előtt várjuk a szigeti autóbust. És álmos szemmel bámuljuk, szinte csodáljuk az új szélén világító sárgásfényű villanyt.

Igen. Ebben határozottan van valami csodálatos. Budjafán villany ég. Abban a községben, ahol a fel-szabadulás előtt még mécs világolt.

